

Røgen - Farre Lokalhistoriske Forening



Årsskrift 2014



Røgen Farre Lokalhistoriske Forening har lokaler i Farre
Forsamlingshus, på Vandværksvej.

Mail: rf.lokalhistorie@pc.dk

Arkivet holder åben hver mandag fra kl. 19.00 til kl. 21.00

Formand:	Lars Hegndal	86 96 84 01
Mail:	larsmarie@jubii.dk	

Næstformand:	Arne Lambertsen	86 96 83 55
Mail:	arne.lambertsen@gefiberpost.dk	

Sekretær:	Birgit Bach	21 84 09 45
Mail:	tagebach@adslhome.dk	

Kasserer:	Carsten Jensen	21 73 75 39
Mail:	cajensen@deloitte.dk	

Bestyrelsesmedlem:

Ole Jensen	86 96 81 61
Mail: veragreve@gefiber.dk	

Leif Andersen	86 96 90 45
Mail: bente-leif@os.dk	

Niels Byriel	30 69 56 66
Mail: nielsbyriel@gmail.com	

Eventuelle besøgende uden for åbningstiden, er velkommen til at kontakte et af bestyrelsesmedlemmerne. Vi kommer gerne og åbner.

Indholdsfortegnelse 2014	Side
Hvad rører sig i Røgen - Sporup sogn år 1864	10
"Politisk Lommebog til Hvermands brug i daglige forefaldende Håndteringer, samt modebog"	21
Giftmord i Farre	22
Carl Rømer Bache	30
Fra "folkelige Saaskrifter for By og Land" 1877-1879	
Middel mod Hugormbid	66
Farre overbefolkes af storke - af træ	67

Indholdsfortegnelse 2013	Side
Hvad sker der i Røgen i 1863	10
Dannebrogssordenens Hæderstegn	16
Dannebrogsmanden Peder Christian Sørensen	17
Historien om Anton Marius Jensen, der grl. Farre Møbelfabrik	23
Røgen Forsamlingshus	41
Semine Jørgensen og Niels Laursen, Røgen	59

Indholdsfortegnelse 2012	Side
Hvad rørte der sig i Røgen – Sporup sogne, år 1862	09
Skolehistorien i Farre 1939	22
Erindringer for mejeri og landbrugsliv i stenalderen	30
En rejse fra København til Salt Lake City i 1865	37
Klintrup Vestergård, Røgen	44
Slægten på Klintrup Vestergård	45
Gjern-erne i Klintrup	49
Mindetale	50
Signe Gjærns 50 års fødselsdag i 1975	55

Indholdsfortegnelse 2011	Side
Hvad rørte der sig i Røgen – Sporup sogne, år 1861	09
Pind'erne i Oustrup Gaarde	17
Kalkmøller?	35
Naar det regner på Præsten	45
Livet på landet omkring 1926	49

Indholdsfortegnelse 2010	Side
20 års jubilæum	09
En stor sorg og et stort savn	11
Farre bageri, Gl. Skanderborgvej 119	14
- Carsten Munk fortæller, om det at have en opvækst som "bagerdreng" i Farre:	15
Høstgilde i ældre tid	19
10 dødfødte børn	23
Byen var vores reservat	27
- Byen som reservat	27
- Arbejdsliv gav børneliv	29
- Et frit børneliv	31
- Lege og aktiviteter	32
- Årets højtider	35
- Julstræsfesten	35
- Nytårsaften	36
- Fastelavnsfesten	37
- Sportsfesten	38
- Opbrud og forandring	39
Potteskår, Skjørringvej	41
Børnene leger	45
Gamle billeder fra Røgen og Farre	50

Indholdsfortegnelse 2009	Side
Historien om en platte	13
Jens Peter Villumsen levnedsbekræftelse	19
Arbejdskalender for landhusmøderne	25
Bronzealderen	31
Detektorsøgning ved Oustrupgård	36
Boet efter madame Hansen	41
Barselsskikke i gammel tid	49
Vanskelige fødsler i Røgen og Sporup Sogne i 1805-1812	54
Falder i 3-årskrigen	63
Dramatiske brande i Farre	67
Holger Pind - Arkitekten fra Røgen	73

Indholdsfortegnelse 2008	Side
Faldet i 3 års krigen	11
Færdselsregler 1915	17
Fæstebonden, Thøger Nielsen, Røgen Sogn	19
Gamle Skaffervers	31
Slægten Bjørn	33
Mit ophav	45
Om runestenen i Sporup Kirke	56
Murer Søren Klintrup	58
Jagtrekler	62
Kirkegården	64
For 100 år siden	68

Indholdsfortegnelse 2007	Side
Af troldsmandsbogen "Cyprianus"	9
Grænsekommandoen	14
Oksbøllejren	20
Til Kongen	22
Jens Stolde Pedersen, Skjørringvej 75, Farre hede	26
Strafferammer efter straffelovene: 1683—1866	28
For 100 år siden	33
Drengen i Røgen præstegård	42
Hr. Søren Ottosen Grønbech, Røgen præstegård	44
Hvor blev hun af?	51

Indholdsfortegnelse 2006	Side
Find din slægt, og gør den levende	8
Sognedegnen der druknede i Farre bæk	10
Med skolen i København	14
Elværker	20
Da Farre Hede fik elektricitet	23
For hundrede år siden	28
Lykkehuset, Røgen mark	36

Indholdsfortegnelse 2005	Side
Farre Savværk	7
Boligudstyknig på Højagervej	14
Den afsindige Jens Troelsen i Farre	19
Ulvejagter	24
Svin i byerne	27
Mejeriet "Skytsbjerg's" 75 års jubilæum	30
Dannebrogsmænd.	42
Lidt om vask.	46
Landmandens forårsarbejde	48
Tyendeforholdet i vor tid.	50

Indholdsfortegnelse 2004	Side
Forord	7
Ildebrand i Lyngby i 1764	8
Sommerferie af Johanne Jensen	12
Min konfirmation af Johanne Jensen	16
Min barndom af morten Peder Carlsen	20
En københavnerdrengs oplevelser	36

Indholdsfortegnelse 2003	Side
Natmænd / rakkere	7
Den forældreløse Granslevpige	19
Oversigtstavle	30
En beretning om Jens i engen	32
Aksel Petersen, Farre	37
Min Skoletid	44
Da en 100 kroneseddel forslog noget	50
Portræt af Sporup Kirke	52

Indholdsfortegnelse 2002	Side
Forord	7
Anker Jensen fortæller	8
Lynbrand i Farre	16
Wistoft og hans forgænger	21
Fugleskydning	22
50 år som vognmand	25
Johanne Grøn	29
Luthers Minde Farre Loge	30
Drikkevaner i det 16. århundrede	30
Tilbageblik i det gamle Røgen Sogns historie	34
Fattiges kår i 1840	38
Fattighus i Farre	42
Brev fra Greven	43
Nyt fattighus i Røgen	45
Haven gennem tiderne	47

Indholdsfortegnelse 2001	Side
Anders Bondes slægt	7
Sejer Andersen Bonde	11
Anders Bondes slægt, anden del	17
To koner	24
1891 i dagbogen	30
Hovedgården Farregård, anden del	31
Køer er ikke bare malkemaskiner	36
En spøgelseshistorie	36
Mads Muurmester i Farre	37
Vådeskud på Valborgaften	48
Og så til noget helt andet	50

Indholdsfortegnelse 2000	Side
Skifte efter Mickel Andersen Gjesager, Klintrup Vestergård 1817	7
Vandløbssagen i Røgen-Sporup kommune	17
Drengestreger	20
Provst Johan Jessen og hans sønderjyske afstamning	21
Gjern herreds tingbog, Farre Bys vide	24
En 16-årig fæstemø fra Farre	26
Jørgen Greisen til Løvskovlund i Farre	37
Udviklingen i skolerne Almue-undervisning-skoler	42
Mormonerne fra Damagergård i Farre	51

Hvad rører sig i Røgen – Sporup sogn år 1864

1864 d 25. Februar var Sogneforstanderskabet samlet paa sædvanlig Sted og følgende Ting blev forhandlet:

1. Blev foretaget Valg af et Hedlem herfra til Valgbestyrelse ved forestaaende Valg d S.Marts til Folkethinget i Rigsraadet. Hertil blev valgt Pastor Hubner.
2. Skoleregnskabet for Røgen Skoledistrict blev fremlagt og revideret.
3. Da Brandfogeden i Røgen Christen Sørensen er indkaldt til Hæren blev i hans

Sted gjort Forslag paa Gaardmand Anders Mikkelsen i Røgen. Da samme Christen Sørensen var Ligsynsmand blev i hans Sted foreslaaet Gaardmand Søren Nielsen Back i Røgen. Ligeledes mangler en Stævningsmand istedetfor Andreas Madsen, foresloges Gaardmand Anders Mikkelsen som Supleant; de to nærværende ere Sognefogeden og Jens Back.

C H Hubner Knud Poulsen Rasmus Hansen Jens Chr.Jensen
Peder Jensen Niels Pedersen

Ifølge Bekjendtgjørelse den 23. og 28. Februar afholdtes paa sædvanlig Sted fra om Eftermiddagen (kl.)2 den 3.Marts 1864 et Sogneforstanderskabsmøde til at bedømme Listen over de valgberettigede til Landstthinget i Rigsraadet i Anledning af Valget d 29. Marts d.A., samt de derom gjorde Indsigelser. De paa Listen anførte Valgberettigede vare:

1. Gdmd Søren Jensen Bach, 54 Aar, Gaardeier i Oustrup.
2. Sognepræst Christ.Hier.Hubner, 58 Aar, Sognepræst i Røgen Pastorat.
3. Propr.Mads Frederik Høyer, 49 Aar, Gaardeier Lyngbygaard,Sporup Sogn.
4. Gdmd Niels Poulsen, 50 Aar, Eier af en Gaard med Teglværk i Røgen, og desuden Landsthingsmand.
5. Propriet.Søren Rasmussen Østergaard, 54 Aar, Eier af Sporuplund,Sporup Sogn.

Alle anførte paa Grund af, at de i det forløbne Aar fra 1. Januar til 31. December 1863 have haft en reen aarlig Indtægt af 1200 Rd. Desuden var

paa Listen bemærket at M.Høyer og Østergaard ogsaa var valgberettigede paa Grund af, at de i forløben Aar have svaret i Skatter og Afgifter til Staten og Kommunen over 200 Rd, hverfor sig. Disse Mænd; eller de paa Listen anførte Valgberettigede, maatte Sogneforstanderskabet erklære, at de have ikke blot havt den anførte rene Indtægt i forløben Aar, men ogsaa besad de befalede Egenskaber for Valgberettigelse. Der var ingen Indsigelser reiste herimod og Ingen mødte den Dag og gjorde saadanne, hvorfor Sogneforstanderskabet gav derom sin Erklæring paa Listen -ifølge prgf 15- og Mødet herved sluttedes.

C H Hubner Rasmus Hansen Knud Poulsen Peder Jensen Niels Pedersen

Onsdagen d 16. Marts 1864 var Sogneforstanderskabet samlet paa sædvanlig Sted. Anledning hertil var tildees et Brev fra Amtet af 9. Harts hvori opfordres til at efterkomme i Tilfælde af fjentlig Occupation de fjentlige Requisitioner paa hvad der henhøre r til Naturalforpleininger og Vognbefordringer O.S.v. for at undgaae at Fjenden skal tage selv. Amtet opfordrer Forstanderskabet ved tiltagne Mænd af Sognet i forveien at forvisse sig om de forskjellige Gienstandes Tilværelse og Mængde, saasom Slagterqvæg. Fourage m.v., samt at de fra sognene ydede Leverancer ledsages enten af en Sogneforstander eller anden dertil egnet og villig Mand, som maa være forsynet med nøiagtig Liste over alle Leverancerne til Aflevering til vedkom.

Hovedcontoir eller Øvrighed i Købstaden, og som sørge for at erholde tilbage Qvittering for den samlede Leverance, hvorover Forstanderskabet maa føre nøiagtigt Regnskab, hvorved Qvitteringerne bilægges for at Erstatning i sin Tid kan opnaaes efter de Lovregler, som derom maatte kunnes ventes. Forstanderskabet udvalgte til de omtalte Medhjælpere til at understøtte dem.....

for Farre: Gaardmændene Niels Lyngholm og Christian Christ.Dein, for Lyngby: Gaardmand Christen Thomsen, for Røgen: Gaardmændene Jens Back og Peder Mikkelsen, for Klintrup og Oustrup: Gaardmand Niels Pind.

2. Endvidere fremlagdes en Klage til Amtet fra Peder Madsen paa Farre Hede over at han, som Huusmand var udvalgt til Sneefoged for det District, hvori han er boende, og beraaber sig paa at han er Huusmand og som saadan ingen Folk holder, og kan derfor ikke overkomme Bestillingen med baade at tilsige til Arbeidet og selv overvære samme. Amtet

forlanger Birkets Erklæring herover efterat have confarreret med Sogneforstanderskabet. Overauditaar Malling har forlangt denne Erklæring af Sogneforstanderskabet. Der formeentes at Peder Madsen egentlig ikke kunde regnes som Huusmand, men var snarere Boelsmand, han har vel kun 5 skp 2½ alb Hartkorn, men dertil en Lod paa en cirka 27 Tdr Land, og holder derpaa to a tre Heste, og da de fleste Beboere paa Heden ere under samme Omstændighed, og kun faae Gaardmænd hører til det District, formenes at disse Boelsmænd ikke kunde være frie for Bestillingen at være Sneefoged efter Omgang. Dog da disse Boelsmænd eller mindre Landbrugere, som holder Heste, vel ikke holder Karl vilde det være besværligt nok at tilsige i det bebyggede District, og der burde maaske derfor, naar Touren falder paa saadanne, en anden af lignende Art lægges under den som Medhjælper.

C H Hubner Rasmus Hansen Knud Poulsen Peder Jensen
Niels Pedersen

Efterat Sogneforstanderskabet har været samlet d 30.Mai og 2.Juni for at lægge Ligning til Krigsskatten, var det atter idag forsamlet for at revidere og underskrive bemeldte Ligning. Ligeledes revideredes Fattig og Kommune Regnskabet. d 14. Juni 1864.

C H Hubner Knud Poulsen Rasmus Hansen Peder Jensen
Niels Pedersen Jens Andersen Jens Chr.Jensen

1864, Fredagen d 1.Juli. Sogneforstanderskabet var forsamlet tilligemed Beboerne i Kommunen i Røgen i Anledning af en atter modtagen Udskrivning til den fjendtlige Hær af 29. Juni paa 6 pund Brød, 8 fdk Havre, 16 pd Hø og 6 pd Halm pr Tdr Hartkorn.

Da de fleste ikke kunde levere Havren, som for begge Sogne udgjorde 66 Tdr 4 skp, forsøgte at faae dette Quantum ved Licitation, og indgik paa at levere pr 3 Rd pr Tdr:

Røgen sogn	Tdr.
Søren Jensen Bak, Oustrup	5
Peder Christiansen, Røgen	1
Jens Bak, do	5
Rasmus Mathiasen, do	5
	16

Sporup Sogn	Tdr.
Hr. Høyer, Lyngby	20
Andreas Sørensen, do	5
Jens Christensen, Farre	5
Peder Kjeldsen, do	5
Mikkel Mortensen	4
	39

Disse 55 Tdr blev Løverdagen d 2.Juli leveret i Skanderborg og meer kunde ikke opdrives. Prisen derfor 165 Rd skulde reparteres paa hele Pastoratet med det Første, og ifald Regieringen gav mere for Tden end 3 Rd skulde dette ogsaa komme Leverandørerne tilgode deraf.

Hø havde Flere Intet, og der kunde derfor kun opdrives det Halve 133 Lispund (52 Lpd af Røgen og 81 Lpd af Sporup) og hver Mand sørgede for at levere for sit Hartkorn understøttet af dem, som havde Hø - altsaa her ingen Repartition. Brød og Halm leveredes af hver Mand, som requireret, nemlig 39 Lpd Brød af Røgen S. og 61 Lpd do af Sporup Sogn, og ligesaa stor en Vægt af Halm.

I Anledning af en anden Skrivelse fra Amtet af s.d.(d 29.Juni) blev svaret: Sogneforstanderskabet har under Datum havt Kommunens Beboere samlede, deels i Anledning af Amtets Reqvition under 29. paa 6 pd Brød, 8 Fdk Haure, 16 pd Hø og 6 pd Halm pr Td Hartkorn, som skal leveres imorgen Eftermiddag Klok 3 til Magazinet for den fjendtlige Armees Forpleining i Skanderborg, og deels paa Grund af Amtets Skrivelse om en Opgjørelse af hvad der kan herfra Kommunen leveres i Fremtiden. Hvad Haure angaaer, da har næsten Ingen nogen Beholdning heraf, og der kunde ikke opdrives mere end 55 Tdr, som Kommunen maatte købe og havde ondt nok ved at opdrive dette Quantum, hvilket bliver leveret imorgen paa Magazinet i Skanderborg er alt, som kan tilveiebringes, da her omkring ikke for Øieblikket kan opdrive s mere. Hvad Hø angaaer, da kunde heller ikke opdrives mere end hvad der leveres, 132 a 133 Lpd, førend Engene bliver slaaede, da det er opfodret fra forrige Aar. Af Brød vilde maaske, endskjøndt der er ingen større Rugbeholdning de fleste Steder, end hvad der bruges til Føde til Høst, dog kunde opdrives endnu en lignende Leverance (men af to Gange). Her er nok et Bageri i Nabolaget -(Her mangler en linie i kopien) andre Steder, at det næppe paatage sig Leverancen. Af

blødt Straa vil Kommunen levere efter den Beholdning, som haves, en 60 a 80 Lpd. Rughalm er derimod hver Mand endnu godt forsynet med.

1864 den 21. Juli var atter Pastoratets Beboere forsamlede i Røgen Skole angaaende ny Recuision fra Amtet til Magasinet for den fjendtlige Armees Forpleining i Skanderborg paa 1 skp Haure, 5 pd Hø og 10 pd Halm pr Td Hartkorn, som skulde leveres idag, men da det ei kunde samles til den Tid, blev det udsat til imorgen. Haure kunde ikke leveres af hver enkelt Mand og maatte atter kjøbes ved Licitation. Foruden det denne Gang udskrevne Qvantum, lidt over 33 Tdr paa Pastoratet, blev forlangt de forhen resterende Haure fra 2. Juli som var 12 Tdr 4 skp- foruden resterer 17 Tdr 2 skp fra 29. Juni, see Skrivelse af 6.Juli. Ved Licitation paa Haure tilbød M.Høyer fra Lyngby at levere 18 Tdr for 21 mk pr Tde med Henstand af Betaling, men ventede Renter af Pengene til Betalingstiden og mod at Sogneforatanderskabet gav paa Kommunens Vegne Kaution for Betalingen. Da der ingen mødte af Farre, kunde vi ikke indgaae for deres vedkommende, men indgik med M.Høyer at levere for Røgen Sogn 18 Tdr Haure til 20 rnl < pr Tde, og forrentes til Betalingstiden, ifald det trak noget ud med Betalingen, og mod at Hauren hentede s hos ham. Med denne Betaling haves dog Henstand, ifald det ikke før kan betales, 1 Aar, længere Henstand vilde Leverandeuren ikke indgaae paa.

/NB Sporup S. leverede 14 Tdr Haure/.

Endvidere blev under 1.August til Leverance af det resterende Haure 32 Tdr 4 skp d 3.s.M. kjøbt under foranstaaende Betingelser af Gdm Hikkel Lausen i Lyngby 6 Tdr 4 skp, Andreas Sørensen ibidem 6 Tdr, og af Hr Høyer Lyngbygaard 20 Tdr. 8. August til Voldby levere Hr Høyer 8 Tdr 3½ skp Haure for hele Sognet, for 22 mk pr Tde, betales snarest muligen.

1864 d 3. November. Ifølge en Skrivelse af 21.f.M. fra Formanden for Valgbestyrelsen for den 10.Landstingskreds, var berammet Møde i Røgen Skole, bekjendtgiort ved Kirkestevne, for at vælge 2 Valgmænd af Røgen-Sporup Sogn, som har 165 Valgberettigede og efter Loven af 16.Juni 1849 prgf 41, altsaa vælges to Valgmænd. Hertil mødte 14 vælgere og deres Stemmer faldt saaledes:

Gaardeier M.Høyer, Lyngbygaard	9	Stemmer
Sognefoged Rasmus Jensen,Klintrup	9	do
Niels Pedersen Lyngholm,Farre	7	do
Niels Pedersen, Krarup	1	do
Rasmus Hansen, Klintrup	1	do
Jens Jensen Bach	1	do
	28	

Altsaa havde M.Høyer og Rasmus Jensen fleest Stemmer, og bleve derfor udvalgte til at møde som Valgmænd for Kommunen.

C H Hubner Knud Poulsen Jens Chr Jensen Peder Jensen Niels Pedersen
Dette communiceret Hr Conferensraad Amtmand Dahl d 6. Novbr.

Aar 1864 den 9. December var det store Møde i Præstegaarden til at bestemme Forsørgelsesplanen og lægge Ligningen for Fattigvæsenet /som derom den affattede og under skrevne Ligning/. Endvidere blev bestemt at næste Fredag d 16. skulde afholdes Valg af 4 nye Sogneforstandere for de fratrædende. Denne Gang var den større Halvdeel, 1/5 valgberettiget, og Lister over dem var udlagte til Eftersyn.

Aar 1864 d 16. December. Efter lovlig foregaaende Bekjendtgørelse blev der den Dag afholdt Valg i Røgen Skole over 4 ny Sogneforstandere istedetfor de 4, som nu have været Sogneforstandere i 6 Aar, og hvis Function altsaa opjhøre. Da disse, som gjøre den større Halvdeel af Sogneforstanderskabet, vare de ifølge Loven af 22. Marts 1855 prgf 3 valgte af den Femtedeel af Kommunens samtlige valgberettigede Beboere, som i det foregaaende Kalenderaar have udredet de høieste Bidrag til paa Hartkorn og efter Formue og Leilighed paalignede Skole-Fattig- og Kommunea ter. Da samme Femtedeel altsaa ogsaa skulde vælge iaar, ere Lister affattede og denne Femtedeel af Beboerne, som have i Aaret 1864 svaret høist Bidrag; som ov anført og som ere paa den almindelige Valgliste. Efter denne var der ialt i Konen i det Aar 165 Vælgere eller Valgberettigede, og Femtedelen heraf var altsaa 33, men da de toe sidste paa valglisten svare lige Bidrag, blev den sidst anført ogsaa andtaget ifølge prgf 4 af Loven, og der er altsaa, som anført 34 Vælgere 4 fratrædende ere Gaardmændene Jens Christian Jensen og Jens Peder Jensen i Fa, Rasmus Hansen i Klintrup, Knud Poulsen i Røgen Hede.

No Vælgerens Navn		Bopæl	De Valgtes Navne (stemte paa)
1	S. Østergaard	Sporup-lund	
2	M. Høyer	Lyngby-gaard	Knud Pind, Peder Mikkelsen, Røgen Jens Pedersen Snedker, Jens Christ.
3	Søren Jensen Bak	Oustrup	
4	Pastor Hubner	Røgen	Søren Nielsen Bach, Peder Mikkelsen, Jens Ped. Snedker, Jens Christensen, Farre
5	Daniel Nielsen	do	
6	Mikkel Laursen	Lyngby	
7	Niels Jensen	Røgen	Knud Pind, Peder Nikkelsen, Røgen Jens Ped. Snedker, Jens Christensen, Farre
8	Niels Poulsen	do	Søren Nielsen Bak, Peder Mikkelsen, Røgen Jens Ped. Snedker, Jens Christensen, Farre
9	Nikkel Mortensen	Farre	
10	Peder Rasmussen	do	Knud Pind, Peder Mikkelsen, Røgen Jens Pedersen Sned., Jens Christ., Farre
11	Laurs Pedersen	do	
12	Christian Jensen	do	Knud Pind, Peder Mikkelsen, Røgen Jens Christensen, Jens Ped. Snedker, Farre
13	Rasmus Jensen	Klintrup	Peder Mikkelsen, Søren Nielsen Bak, Røgen Jens Christensen, Jens Ped. Snedker, Farre
14	Jens Nielsen	Lyngby	
15	Anders Mikkelsen	Røgen	Søren Nielsen Bak, Peder Hikkelsen, Røgen Jens Ped. Snedker, Jens Christensen, Farre

16	Jens Andersen	Lyngby	Jens Christensen, Christian Dein, Farre Søren Nielsen Bak, Røgen, S.J. Bach, Oustrup
17	Jens Bak	Røgen	Peder Nikkelsen, Knud Pind, Røgen Jens Ped. Snedker, Nads P. Pedersen, Farre
18	Rasmus Mathiasen	do	Knud Pind, Peder Hikkelsen, Røgen Jens Christensen, Jens Ped. Snedker, Farre
19	Peder Ped. Jensen	Farre	Peder Mikkelsen, Røgen, Søren Bak, Oustrup Jens Christensen, Jens Ped. Snedker, Farre
20	Christen Thomsen	Lyngby	Peder Nikkelsen, Røgen, Søren Bak, Oustrup Jens Ped. Snedker, Christian Ch. Dein, Farre
21	Peder Laursen	Farre	
22	Laurs Jensen	do	
23	Niels Lyngholm	do	Knud Pind, Niels Poulsen, Røgen Jens Christensen, Nads P. Pedersen, Farre
24	Niels Pedersen	Krarup-lund	Søren Nielsen Bak, Røgen, S. Bak, Oustrup Jens Ped. Snedker, Jens Christensen, Farre
25	Peder Niels. Kjeldsen	Farre	Jens Ped. Snedker Mads Ped. Pedersen, Søren N. Bak, Røgen, Søren J. Bak, Oustrup
26	Rasmus Hansen	Klintrup	
27	Niels Christensen	Farre	
28	Jens Christensen	do	
29	Jørgen Sørensen	do	
30	Chr. Pedersen Sølvsteen	do	

31	Søren Nielsen Bak	Røgen	Knud Pind, Peder Mikkelsen, Røgen Jens Ped. Snedker, Jens Christensen, Farre
32	Mads Ped.Pedersen	Farre	
33	Chr. Christ. Dein	do	Søren Nielsen Bak, Peder Mikkelsen, Røgen Mads P. Pedersen, Jens Ped. Snedker, Farre
34	Niels Sørensen	Lykkestedet	

Røgen Nk.

Af foranførte 34 Vælgere mødte 18 og deres Stemmer faldt saaledes:

	Stemmer
Huusmand Snedker Jens Pedersen Carlsen i Farre	16
Gaardmand Peder Mikkelsen, Røgen	14
Jens Christensen, Farre	14
Knud Nielsen, Oustrup	8
Søren Nielsen Bak, Røgen	8
Søren Jensen Bak, Oustrup	5
Mads Peder Pedersen, Farre	4
Christian Christensen Dein, Farre	2
Niels Poulsen, Røgen	1

Da der til den 4. vare to med lige Stemmer, nemlig Knud

Pind og Søren Nielsen Bak blev ifølge Forord. 13. Aug. 1841 prgf 8 foretaget Lodtrækning, som udfaldt saaledes at Loddet faldt paa Knud Nielsen Pind. Følgende 4 bleve altsaa valgte:

Huusmd Jens Pedersen Carlsen i Farre
Gaardmd Peder Mikkelsen i Røgen
Jens Christensen i Farre
Knud Nielsen Pind i Oustrup

hvilke blive de valgte Sogneforstandere for følgende 6 Aar. Endvidere blev efter Bekjendtgørelse bortliciteret en modtagen Foderhest, en castaniebruun Hoppe uden Aftegning, som var ansat til Alder 16 Aar, Høide 10 Aar (?), Vurderingssum 135 DI, Lægd 4, Foderhest No 504 og med Nummer

paa Stamlisten No 10 af 3. Dragonregiments 3.Escadron. Konditionerne ved Licitationen vare:

I. Den, som modtager ved Tilslag Hesten, er pligtig at beholde den I Aar for det Beløb, som den blev ham tilslaaet for, ifald Hoppen bliver saalænge ved Kommunen og staar i Foder hos ham. Indkaldes den derimod forinden Aarets Udløb til Feldten faaer han kun den Betaling, som kan tilkomme ham efter de Maaneder og Dage, eller den Tid, han har havt den paa Foder. Derimod indkaldes Hesten til Mynstring paa Fredsfod len 4 eller 6 Ugerl erholder han ligefuld Betaling for den Tid. For Muleter og deslige for Foderstand og Røgt indestaaer Foderværten. Foderværten er pligtig at føre Hoppen til og fra Regimentet eller Sessionere og deslige mod den Godtgjørelse, som Regjeringengiver derfor.

4. Bemærkes at Hoppen var den Dag den blev bortliciteret lam paa det ene Forbeen, og Foderværten maa derfor, ifald den i nogle Dage vedbliver at være lam, da at præsentere Hoppen for Districtsdyrlægen, eller Regimentets Dyrlæge, og erholde hans Attest for at den er lam. Ifald Regjeringen eller Amtet ikke betaler Dyrlægen herfor, bliver det Kommunen, som udreder Betalingen. Den opraabtes fra Tidsrummet fra Dato til samme Dag næste Aar, nemlig 16.December 1865, og da Gaardmand Niels Jensen i Røgen havde det mindste Bud, nemlig 35 Dl for bemeldte Aar blev den tilslaaet ham for den Sum nemlig Fem og Tredive Rigsdaler.

C H Hubner Niels Pedersen Jens Andersen Peder Jensen Jens Chr.Jensen

Efter Overeenskomst har Gdmd Niels Jensen overlad Gdmd Rasmus Hansen i Oustrup Den ham tilslaaede ovenanførte Foderhest, saaledes at Rasmus Hansen i alle Dele indtræde i hans Sted og hans Betingelser, og hvorimod Sogneforstanderne, som ere derom spurgte, Intet har at erindre.

C H Hubner

"Politisk Lommebog til Hvermands brug i daglige forefaldende Håndteringer, samt Modebog"

- udgivet af Zimmelkjær, Amagertorv 48, København 1780 -
104 sider.

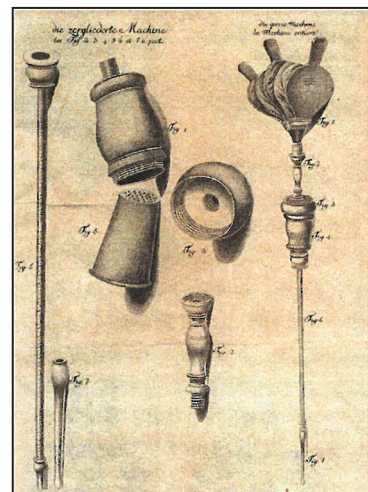
En nyttig håndbog, der indeholder alt, hvad der er værd at vide!
Under afsnittet om Førstehjælp står blandt andet følgende:

"Hvis man finder en druknet skal man lægge ham på venstre side, tage de våde klæder af ham og bedække ham med tørre sengeklæder eller et hestedækken, hvorefter man gnider, børster eller skurrer hans hoved, bryst og fodsåler, især omkring hjerte og ribben.

Man holder derefter et gennemskåret løg eller et stykke peberrod op under næsen på den druknede og derefter blæser man tobaksrøg fra en pibe eller snustobak fra en fjederving op i hans næse.

Så åbner man hans mund, renser den med fingrene for skarn og slim og blæser frisk tobaksrøg ind i munden imens en anden flittigt gnider hans bryst.

Hvis ikke det virker kan man benytte et kraftigere middel, nemlig at blæse tobaksrøg op i endetarmen på ham - dette sker dog lettest ved hjælp af et rør eller en pibe".



Giftmord i Farre

Laurids Fog blev pludselig syg og døde, og efter at han var begravet på Sporup kirkegård, kom der gang i folkesnakken, og formodninger om, at han var blevet forgivet, blev så højrøstede, at retten måtte tage sig af sagen. Opgørelsen af hans bo, viser at han har været en velstående mand, der fandtes kobber – og messingkedler, tintallerkener og fade, jerngryder, lysestager, bolsterdyner i mængder, hørgarns – og blågarnslag ner, egeki-ster og skrin, ja, der var også nævnt en guldkæde.

Laurids Fog selv har på det tidspunkt muligvis været en ældre mand og tarvelig klædt, i følge boets opgørelse, ejede han en lang sort klædeskjortel, en firskafes trøje, et par læderbukser, en gammel vadmelsskjortel, og til hovedbrug havde han en sort "lue" og to sorte hatte, foruden et par træsko.

Den kone, Karen Christensdatter, han fik var også fra Farre. Hun har sikkert været ung og smuk, og Laurids Fog har, som det ofte sker, når der går ild i gamle mandfolk, lukket ørerne, og gjort sig døv. Han har sikkert været gavmild overfor sin unge kone, og ikke sparet på stadsen, da boets opgørelse viser, at hun var udstyret med kåbe med atlask under kraven, en groftgarns halvkjole, en rød kirsejstrøje, et rødt vadmelsskørt, en atlaskhue, en klædeshue og to andre huer, linklæder både af kammerdug og lærred, en stor fløjelsmuffe, og tilslut en muffe af råbukkeskind, som dog ikke Laurids har givet hende, men Rasmus Pedersen. Denne mand var hendes elsker, og blev hendes onde skæbne.

GJERN HERREDS TINGBØGER 1662 – 1681:

1/2 1668

Christen Christensen, slotsskriver og ridefoged på Silkeborg. Christen Hansen og Rasmus Pedersen i Farre lovede og godsagde for sl Laurids Lauridsen Fogs hustru i Farre, Karen Christensdatter, at hun ikke bortrømte, men blev tilstede til sagens udgang angående hendes sl mands dødelige afgang, og hvis det sker, da skal en af dem være i hendes sted og udstå, hvad retten tilholder. Christen Hansen (Guldsmed) på hans datter Karen Christensdatters vegne og Rasmus Pedersen til vedermåls ting.

Christen Christensen et vidne. Syn på Laurids Lauridsen Fogs lig, som blev optaget af jorden. han var blå under det ene øje og havde en rift på

kinden, som kunne være revet med en negl, desuden var han blåsort fra navlen til hans lønlige ting, og inden på hans lår var der rifter, som af en negl, og der var kommet blod ud af hans mundvig.

Christen Christensen et vidne og fremæskede, om nogen af den sl mands frænder på fædrene eller mødrene ville tale på den sag angående hans hastige dødelige afgang, hvortil Anders Lauridsen i Resendal svarede, at han var en gammel vanfør og fattig mand, så han kunne ikke tale på den sag.

8/2 1668

Christen Christensen, ridefoged på Silkeborg. syn på sl Laurids Lauridsen Fogs lig, som blev optaget af jorden, og kisten åbnet. han var blå mellem navlen og hans lønlige ting, og der var rifter på hans lår og på kinden.

Christen Christensen et vidne. med landstings stævning stævne han vidner angående afdøde Laurids Fog i Farre, hvorledes forholdet var til hans hustru hendes forældre og deres børn. Jens Jensen i Farre vidnede, at han 13/1 om formiddagen var hos ham, og da var han frisk og før, og samme Jens Jensen Voldbys hustru Johanne Sørensdatter vidnede, at om aftenen kom der bud, at han var blevet hastigt syg, og da de kom derover, lå han på sin seng i sine klæder og kunne ikke tale, og efter en times tid døde han. andre vidnede derom, og Baltser Werfelt vidnede, at da han fik middagsmad, da lå Laurids Fog på sengen og klagede over, at han havde ondt i maven. Jens Mikkelsen vidnede, at noget før jul var han i Århus med nogle fra Farre, og da ville Jens Rytter købe noget kronsor af krambodsvenden, men han vidste ikke, om han fik det.

15/2 1668

Christen Christensen, slotsskriver på Silkeborg, hans anden opkrævelse af sandemænd til landstinget angående Laurids Fog i Farre hans død og bane, da han menes at være ombragt med forgift.

Christen Christensen et vidne. navngivne fra Farre vidnede, at sl Laurids Fogs hustru, Karen Christensdatter, havde været berygtet for løssagtighed med Rasmus Pedersen i Farre. Christen Guldsmed vidnede, at om aftenen kom hans datter Karen Christensdatter og hentede ham til sin syge mand, som døde en times tid efter, og han vidste intet om noget slagsmål, der skulle have fundet sted, og endvidere vidnede han, at Peder Rytter havde

købt lusekrudt for 1 mark for ham og ellers intet.

29/2 1668

Christen Christensen, slotsskriver på Silkeborg, 3. kald og opkrævelse på sandemænd til Viborg landsting for at sværge og gøre deres ed og tov angående Laurids Fogs død, som menes at være forgivet.

11/4 1668

Christen Christensen ridefoged. Christen Pedersen af Farre vidnede, at 3. påskedag da hørte han i Sporup våbenhus, at Christen Guldsmeds hustru, Karen Olufsdatter, sagde til deres sognepræst, at Rasmus Pedersen af Farre og hans bror Peder Pedersen Kvottrup af Århus havde skaffet den gift, som sl Laurids Fog blev forgivet med. andre vidnede, at de havde hørt det samme. Niels Pedersen i Farre vidnede, at noget før Peder Rytters hustru, Maren Andersdatter, kom til Silkeborg, sagde hun til ham, at Hans Christensen, Christen Hansen Guldsmeds søn, stødte den gift i en morter, som sl Laurids Fog blev forgivet med. Varsel til Christen Hansen Guldsmed hans hustru og søn samt til Peder Rytters hustru, Maren Andersdatter, i Fårehuset under Silkeborg og Karen Christensdatter på Silkeborg samt i Århus til Oluf Rasmussen Gius og hans hustru, Berete Nielsdatter, og Peder Kvottrup samt apotekeren Jacobus Gisius og hans svend Johan Hachmand. Peder Pedersen Kvottrup benægtede ved ed, at han var tilstede.

Christen Christensen ridefoged. Anne Rasmusdatter af Røgen vidnede, at hun før jul kom til sl Laurids Fogs hus, og da spurgte Rasmus Pedersen i Farre hende, om hun kunne give ham et råd til en mandsperson, som havde lovet en kvinde vel, og ikke ville holde det, da kvinden var hans særdeles gode ven, som kunne varme hans ører, da ville han give hende til et par sko, hvortil hun svarede nej, og fik hun ingen sko, da kunne hun gå barfodet. Anders Nielsen af Farre og Kirsten Lauridsdatter af Skjoldshuset vidnede, at for nogle år siden tjente de hos Laurids Fog, og da søgte Rasmus Pedersen og Karen Christensdatter tit og ofte seng sammen nat og dag.

30/5 1668

Christen Christensen ridefoged lod fremstille for retten en fange, Karen Christensdatter fra Farre, som har ombragt sin ægtemand Laurids Fog i Farre med gift, og fremlagde en sandemandsed af Viborg landsting, hvor hun på spørgsmål svarede, at hun havde givet manden gift i noget varmt

øl, som hun gav ham om formiddagen, hvor han døde om aftenen. giften havde hun fået af Rasmus Pedersen i Farre og Peder Rytter i Farre, som sagde til hende, at Peder Kvottrup i Århus havde skaffet dem giften. ingen andre vidste noget derom, men hun havde spurgt hendes bror Hans Christensen derom, men han bad hende lade det være. sandemændene gjorde deres ed og svor hende skyldig, hun dømmes til af få hovedet hugget af og sat på en pæl, og kroppen begraves i hedensk jord 6/6 1668.

13/6 1668

Christen Christensen ridefoged. Anders Rasmussen i Farre bekendte, at han ikke vidste, hvor Rasmus Pedersen var, siden han rømte, men han havde talt med ham i Vendsyssel, hvor han var for at lede efter hans morbrors hest, som var blevet stjålet, og Maren Rasmusdatter vidnede, at hun ikke vidste, hvor han var, men nogle sagde, han var i Vendsyssel.

11/7 1668

Christen Christensen, ridefoged til Silkeborg, et vidne. navngivne vidnede, at mens Laurids Fog levede, da nedbrød han og Christen Guldsmid 14 fag hus i Laurids Fogs gård, og efter hans død havde han ladet nedbryde flere huse på gården, og flere vidnede, at Rasmus Pedersen, der nu er anholdt på Silkeborg, hjalp til dermed.

Christen Christensen. på spørgsmål svarede Niels Pedersen i Farre, at han intet vidste om den kvinde, der for nogle år siden skulle være blevet afklædt og ombragt i Lading sø, og andre vidnede, at de havde hørt rygte, at Rasmus Pedersen, der er anholdt på Silkeborg, og hans bror Peder Kvottrup i Århus havde ladet hendes klæder omskære.

Villum Testrup borger i Århus. Christen Christensen ridefoged lod læse tingsvidne af Hids herredsting 30/6 angående Peder Pedersen Kvottrup af Århus, og en fange af Farre. Maren Andersdatter, vidnede, at hun havde bebrejdet hendes mand Peder Rytter, at han havde haft med Laurids Fogs død at gøre, hvortil han svarede, at Rasmus Pedersen havde befalet ham af købe macorriom (kviksølv) og hvis han ikke kunne huske navnet, skulle han kun tænke på Maren og kort, så vidste apotekeren, hvad det var, og Rasmus Pedersens bror Peder Kvottrup i Århus gik med ham for at købe giften, som Laurids Fogs hustru fik, og som hun prøvede at få hendes bror til at give Laurids Fog i øl, når han skulle hjem fra Skørring, hvor han ville køre hen med korn, så han kunne dø i skoven på hjemvejen, men han

svarede nej. desuden vidnede hun, at Peder Kvottrup skulle have Christen Guldsmeds anden datter og halvdelen af gården og Rasmus Pedersen den anden halvdel, eller flytte til Peder Lerbjergs hus med Karen Christensdatter, idet gården var næsten bortsolgt. et andet tingsvidne af Hids herred 14/7 fremlægges med et vidne af Anne Bøssemagers, at i den første svenske tid boede de i Knudsgård i Fajstrup, og da overnattede en kvinde hos dem, som havde en stor bylt kvindeklæder med sig, og da kom Rasmus Pedersen i Farre og hans bror Peder Kvottrup før dag og spurgte efter hende og sagde: finder vi dig her din tyv, og tog alt det tøj hun havde, også hendes eget, så hun flygtede klædt i et lagen, men de tog ikke livet af hende den gang. tingsvidne her af tinget 11/7 fremlægges angående den kvinde, der skulle være ombragt og sænket i Lading sø. Peder Pedersen Kvottrup svor, at han ikke havde været i råd eller dåd med nogen om at købe giften, og han havde heller ikke været med at tage kvindens tøj.

1/8 1668

Anders Tomsen irettelagde, at den sag med Christen Guldsmid og hans datter Karen Christensdatter, som var opsat til i dag, da skal de søges ved deres værneting.

17/10 1668

Christen Christensen et vidne. navngivne, der havde været vagt over Rasmus Pedersen, som er anholdt på Silkeborg, vidnede, at han fik tilbørlig mad og en pot øl til hvert måltid.

Christen Christensen stævnedes Niels Nielsen på Silkeborg og tiltalte ham for den fange, han om natten ledsagede ud i borggården. opsat 1 måned.

31/10 1668

Christen Christensen skriver et vidne og spurgte stökkemændene 15/2, om de ikke hørte, at Rasmus Pedersen af Farre med andre Farre mænd blev spurgt om sl Laurids Fogs hustru Karen Christensdatters skudsmål, hvortil de svarede, at han flere gange sagde, at han vidste intet andet at beskyldte hende, end en god ærlig dannekvinde.

7/11 1668

Christen skriver på Silkeborg med opsættelse 26/9 stævnedes sl Laurids Fog i Farre hans søn Oluf Lauridsen med oldefar og formynder Christen Hansen Guldsmid samt hans hustru og børn for dom angående bekost-

ning med sagen mod Karen Christensdatter, der har ombragt hendes mand sl Laurids Fog, som bør betales af deres bo. regnskab fremlægges. vidne 28/3 fremlægges. dom: omkostningerne bør betales af boet.

Christen Christensen 3. ting æskede, om nogen havde noget gods, der tilhører Rasmus Pedersen, som er anholdt på Silkeborg.

14/11 1668

Christen Christensen skriver stævne Rasmus Pedersen, som er anholdt på Silkeborg, samt Maren Pedersdatter, Maren Rasmusdatter, Anders Rasmussen, Niels Rasmussen, Niels Pedersen i Farre angående omkostningerne ved giftmordsagen, som bør udlægges i Rasmus Pedersens gods og formue. opsat 4 uger.

21/11 1668

Adam Hansen i Farre på husbonds vegne stævne Niels Nielsen ved Silkeborg for dom og beskyldte ham for at have ledsaget den henrettede Karen Christensdatter fra hendes fængsel og til borggården om natten, om han ikke derfor bør straffes på Bremerholm i jern, og fremlagde tingsvidne af Hids herred 4/7, at da hun var kommet ud af fængslet fulgtes han med hende gennem borggården og portene. dom: da det angår ære og frelse, skal det påkendes på sine tilbørlige steder.

5/12 1668

Henrik Henriksen på husbonds vegne efterlyste Rasmus Pedersen, som var anholdt på slottet, som på skælnsk vis er undvejet.

9/1 1669

Christen Christensen stævne Rasmus Pedersen med sine søskende Christen Guldsmid og sl Laurids Fogs barn Oluf Lauridsen sst for dom angående, efterstående landgilde og andre udgifter af sl Laurids Fogs gård og Rasmus Pedersens gård sst. opsat 4 uger.

Christen Christensen med opsættelse 14/11 stævne Maren Pedersdatter, Maren Rasmusdatter, Anders Rasmussen, Niels Rasmussen, Niels Pedersen i Farre samt Rasmus Pedersen, som var anholdt på Silkeborg, men er rømt, for dom, og mente, han burde betale omkostningerne ved sagen om drabet på sl Laurids Fog i Farre, som Christian Fischer havde betalt og fremlagde regnskab. dom: der kan ikke dømmes, før der bliver givet lovligt varsel.

27/2 1669

Niels Gregersen i Gern stævnedes sl Niels Pedersens hustru Kirsten Sørensdatter i Farre samt Rasmus Pedersens søskende for gæld. opsat 14 dage.

3/4 1669

Christen Christensen med opsættelse 20/2 stævnedes Anders Rasmussen i Farre Niels Rasmussen, Maren Pedersdatter og Maren Rasmusdatter sst samt sl Niels Pedersen Bejtrups hustru og børn i Farre, samt ved landstinget den bortrømte Rasmus Pedersen og beskyldte dem for restants og landgilde efter restants, som fremlægges, angående Rasmus Pedersens restants, samt for Niels Pedersens restants, hvorfor husbonden bør have betaling i deres bo og gods, hvilket dømmes.

Christen Christensen skriver stævnedes Maren Pedersdatter, Maren Rasmusdatter, Anders Rasmussen, Niels Rasmussen samt sl Niels Pedersens hustru børn og medarvinger for dom, og fremlagde landstings varselssedel på den rømte Rasmus Pedersen af Farre, og da der har været anvendt stor bekostning på at søge efter ham, så bør betalingen udlægges af hans bo, og han fremlagde regnskab derover. tingsvidne 12/12 1668 af Hids herredsting fremlægges angående sikringen af Rasmus Pedersen med jernkæder og lås og vagt i hans fængsel, hvorfra han er flygtet. tingsvidne 15/12 1668 af samme ting fremlægges angående syn på fængslet, da han var flygtet. dom: Christian Fischer bør have sin betaling i Rasmus Pedersens efterladte bo.

1/5 1669

Christen Christensen, ridefoged til Silkeborg, et vidne. taksering og vurdering af den bortrømte Rasmus Pedersens selvejergård i Farre, som blev takseret til 350 sletdaler.

19/6 1669

Kirsten Sørensdatter af Farre. Niels Pedersen af Mollerup vidnede, at han var med skriveren i sl Niels Pedersens Bejtrups gård i Farre for at gøre udlæg for landgilde og KM skatter, og da fremførte hans hustru Kirsten Sørensdatter 2 hopper, som blev vurderet for 15 daler, og ellers fandtes der intet, der kunne vurderes til betaling af gæld, og hverken hun eller hendes søn Peder Nielsen havde noget at betale med videre end det, de

var berettiget til i Rasmus Pedersens selvejergård sst.



Hvor Karen Christensdatter er blevet henrettet, ved vi ikke, men det er velsagtens sket et sted i nærheden af Farre, hvor forbrydelsen blev begået. Dertil er hun bleven ført fra fangehullet på Silkeborg slot. Og omkring en eller anden høj, har der nok været samlet venner, medlidende og nysgerrige, som betragtede det blodige skuespil, også præsten Jens Klemp, som både havde døbt, viet hende og forberedt hende til at modtage det frygtelige hug.

Regningen, som Chr. Fischer på Silkeborg slot præsenterede Laurids Fog`bo viser, at hun sad fange på slottet i 20 uger, hvilket ansattes til 30 Rdl., at processens omkostninger ved rejser til Gjern herredsting, Landstinget og Århus byting beløber sig til andre 30 Rdl., samt at mestermændene, som løn for sit blodige arbejde og godtgørelse for to rejser til Silkeborg og Gjern har modtaget 27 Rdl.

Carl Rømer Bache

- krigshelt fra slaget ved Mysunde 2. februar 1864.

af Lars Hegndal

I år er det 150 år siden Danmark tabte krigen mod tyskerne. En begivenhed der er skrevet mange bøger og artikler om og som nu er blevet filmatiseret i den hidtil dyreste TV-produktion i Danmark.

Nederlaget mod tyskerne betød at Danmark mistede omkring en trediedel af sin størrelse og det fik også stor politisk betydning mange år fremover.



Carl Rømer Bache 1872

Denne beretning handler om Carl Rømer Bache, hans indsats i krigen og hans videre levnedsløb.

Og hvad er så forbindelsen til vores lokalområde?

Egentlig startede det med at jeg var interesseret i, hvilke forskolelærere der havde været i Forskolen i Røgen. I den forbindelse så jeg i Folketællingen 1901, at der i Forskolen boede en lærerinde, Caroline

1906 22 April	Sophie Alexandra Bache	Grafikiniipikto, Nuyben Carl Römer Bache of the then Sophie Reineke Vogt. Häut-By - Gessend Loge. Reimor. Lecitub Froken Caroline Jacson Rogew.	FöH: Ströer 2 Juni 1890. VöH: K'chen 13 Juli 1890
------------------	------------------------	--	--

2 Juni 1890.	Sophie Alexandra Bach	Dalb: Gisinger Kirch- d. 13 Juli 1890	Tyberkarn Trafikanten v. Kapitain Carl Roms Bach. D. d. 6. 7. 1890 Lafie Regina Soyda Mus
-----------------	--------------------------	---	--

Side 30 Årsskrift 2014



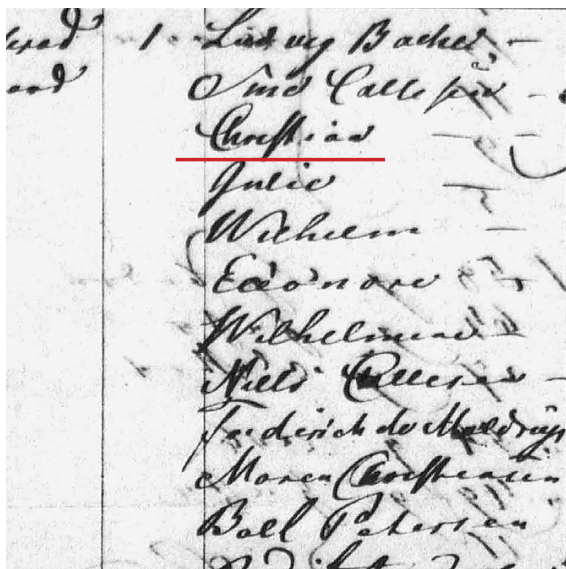
Ludvig Bache

Carl Rømer Bache's far, Ludvig Bache (1802-1875, var foruden Krigsråd også kontrollør på Den kongelige Klædevarefabrik i Usserød, der blandt andet fabrikerede uniformer til den danske hær.

I Folketællingen fra 1840 ses Ludvig Bache's søn Christian Bache (1830 - 1910). Han blev embedsmand og gehejmekonferensråd.



Christian Bache

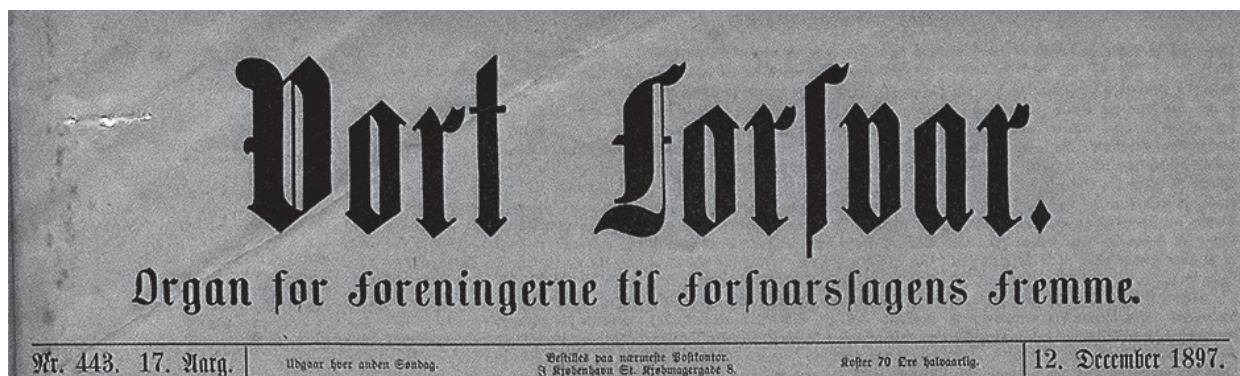


Udsnit af folketællingen Usserød/Hørsholm 1840 - året før Carl Rømer Bache bliver født.

Ludvig og hustruen Hansine Marie fik 5 børn:

Christian, Emilie Julie, Wilhelm Jens, Mathilde Elenora og Carl Rømer.

Senere blev Christian Bache stiftsamtmand over Sjællands Stift og over Københavns Amt.



Vort Forsvar

Organ for foreningerne til forsvarssagens fremme, 12. December 1897

Følgende er fra Vort Forsvar,
1897 (uddrag)

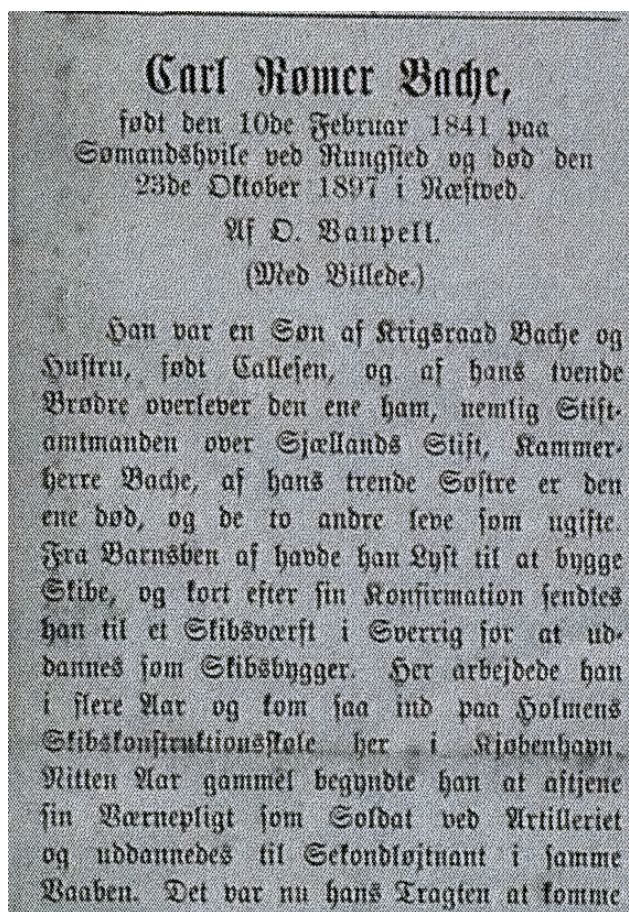
- nekrolog over Carl Rømer
Bache, skrevet af D. Vaupell:

“Carl Rømer Bache født den 10.
februar 1841 på Sømandshvile
ved Rungsted og død den 23de
Oktober 1897 i Næstved.

Han var en søn af Krigsråd
(Ludvig) Bache og Hustru (Han-
sine Marie), født Callesen ...”

“ ... Fra Barnsben havde han lyst til at bygge Skibe, og kort efter sin
Konfirmation sendtes han til et Skibsværft i Sverrig for at uddannes
som Skibsbygger. Her arbejdede han i flere Aar og kom saa ind paa
Holmens Skibskonstruktionsskole her i Kjøbenhavn.

Nitten Aar gammel begyndte han at aftjene sin Værnepligt som Soldat
ved Artilleriet og uddannedes til Sekondløjtnant i samme Vaaben”





Til venstre ses et luftfoto af Den kongelige Klædevarefabrik i Usseø.

Herunder:

”Indkørsel til Hørsholm”.
Maleriet viser det, der i dag er Gl. Hovedgade.

Man skulle igennem en bom og betale bompeng, for at komme ind i byen. Soldaterne til højre med blå jakke hører til byens garnison. Deres uniform er lavet på Den militære Klædefabrik. © Hørsholm Egns Museum, Schjerbeck, ca. 1825.



p. 10 ^{de} Februar	Carl Rømer Bache	p. 28 ^{de} Septbr.	Sigvard Bache og Hustru Hansine Marie født Callesen af Userød.

Fra Kirkebogen 1841, Hørsholm, Lyng-Kronborg, Frederiksborg Amt - Carl Rømer Bache fødes den 10de Februar - døbes 28 September - forældre: Krigsraad Bache og hustru Hansine Marie født Callesen - af (fra) Userød.

5. an. Gaard.	1.	Ludvig Bache	42	gift	Nikolai	Erigerad, Hansens
		Hansine hanne Bache	41	gift	Do	Jans Lønn.
		Emilie Julie Augusta Bache	14		Do	
		Anders Wilhelm Sophus Bache	13	...	Do	
		Mathilde Eleonore Bache	11		Do	
		Nina Wilhelmine Bache	9		Do	
		Carl Rømer Bache	4		Do	

Omkring 1845 er familien Bache flyttet til Skibinge ved Præstø.

Carl Rømer Bache er 4 år gammel, som det fremgår af ovenstående udsnit af folketællingen fra 1845.

Hvorfor de har dette korte ophold her, ved jeg ikke.

Ludvig Bache står opført som Krigsråd og pensionist - det sidste er mærkeligt, da han jo kun er 42 år gammel.

I folketællingen fra 1850 er de tilbage i Usserød/Hørsholm.



Maleri af Præstø.

De bor i "Jægerhuset ved Folehaven", som man ikke helt er klar over hvor lå, i henhold til Lokalhistorisk Arkiv, Hørsholm.

5. an. Gaard.	1.	Ludvig Bache	48	gift	Nikolai	Erigerad, Hansens
		Hansine hanne Bache	47	gift	Do	Jans Lønn.
		Emilie Julie Bache	14		Do	
		Nikolai Jens Bache	13	...	Do	
		Mathilde Eleonore Bache	11		Do	
		Nina Wilhelmine Bache	9		Do	
		Carl Rømer Bache	4		Do	

Confirmandens Navn og Opholdssted.	Forældrenes eller Husbondens, Pleieforældrenes Navn og Bopæl.	Confirmandens Alder efter Dag og Datum udstedt ved Døbsattest.	Dom angaaende Kundskab og Opførsel.
1856			
1. Carl Rømer Bache	Erigerad Ludvig Bache og Hansine hanne Bache	14 1/2 Aar, 30. 11. 1856	Udmærket, Godt
Jægerhuset ved Folehaven	Erigerad Ludvig Bache og Hansine hanne Bache	30. 11. 1856	Udmærket, Godt

Carl Rømer Bache bliver konfirmeret den 30. marts 1856 i Hørsholm kirke.

I rubrikken "Dom angaaende Kundskab og Opførsel" står : Udmærket, Godt

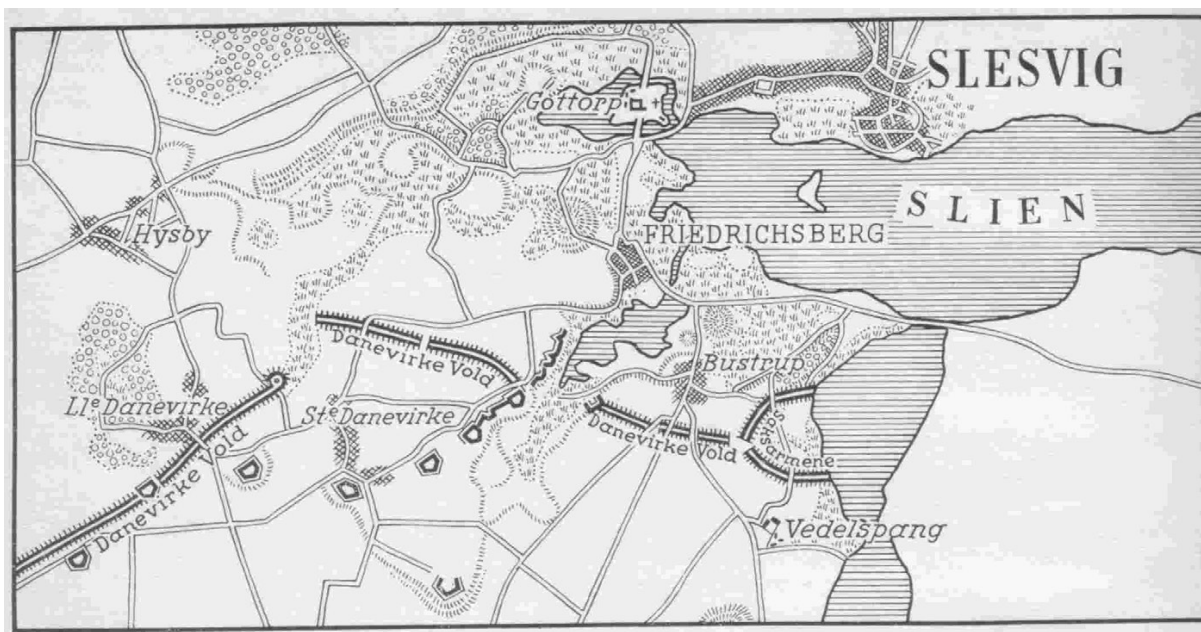


Krigen 1864 - optakt og start

1. Slesvigske Krig 1848-50 blev vundet af Danmark. Sejrene ved Fredericia 1849 og Isted 1850 havde stor moralsk betydning og lagde grunden til en dansk militær selvovervurdering.

Men krigen havde på ingen måde løst de grundliggende politiske problemer, der havde både regionale og storpoltiske årsager. Helstaten var formelt genoprettet, men de nationale spændinger var store og grænsen for stat og nation var ikke sammenfaldende. I Tyskland arbejdede den preussiske ministerpræsident Otto Bismarck for tysk enhed. Et forslag om Slesvigs deling blev foreslået af både neutrale magter og fra tysk side i de forhandlinger, der førtes med den danske regering. Men det var en umulig tanke for hovedparten af de danske politikere og for de nationale kredse i befolkningen, da man anså Slesvig for en del af Danmark, der ikke kunne opgives. Den danske regering var efter 1857 nationalliberal og man frygtede, at indrømmelser til Det Tyske Forbund ville føre til flere krav og det blev derfor besluttet at opgive helstatspolitikken til fordel for ejderpolitikken, hvilket betød en tættere tilknytning af Slesvig til det danske kongerige. Der blev således i marts 1863 proklameret en fællesforfatning, der kun skulle omfatte kongeriget og Slesvig og dermed udskille Holsten og Lauenburg. Det betød i realiteten en indlemmelse af Slesvig i kongeriget og var dermed et brud på de internationale aftaler fra 1851-1852. Det bragte Danmark på kollisionskurs med stormagterne, de tyske stater og hovedparten af borgerne i hertugdømmerne. En krig syntes uundgåelig og i 1863 blev forberedelserne sat igang.

Dannevirke ved Slesvig skulle danne frontalforsvaret. De store voldanlæg strakte sig henover det smalleste sted i området - vest for anlægget lå store vådområder, der ville være vanskelige for en hær at forcere og øst for adskilte den brede Slien fjord nord og syd.



DANNEVIRKE

Meningen var at Dannevirke skulle modstå et frontalangreb og flankeforsvaret hindre at tyskerne kunne gå udenom dette og angribe bagfra. Den hårde isvinter betød imidlertid at man mod vest kunne gå over de isede vådområder og en nedkæmpelse af det danske forsvar ved Mysunde ville betyde, at man kunne passere fjorden og derved angribe Dannevirke fra nord.

Fortsættes i sektion B